



# **RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ**

Wersja skrócona

XX Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół  
Ogólnokształcących nr 4  
Lublin

Lubelski Kurator Oświaty  
Kuratorium Oświaty w Lublinie

## Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądanego efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.



## Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 01-02-2011 - 14-02-2011 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Urszula Gralewska, Renata Olszewska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	24
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele różnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	20
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	7
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	63
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	21
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	1
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki	6
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	54
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	3
Obserwacja lekcji		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe), klasy pierwsze (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne)	nd
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza dokumentów			



## Informacja o szkole

Nazwa placówki	XX Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4
Patron	Orlęta Lwowskie
Typ placówki	Liceum ogólnokształcące
Miejscowość	Lublin
Ulica	Kazimierza Tumidajskiego
Numer	6a
Kod pocztowy	20-247
Urząd pocztowy	Lublin
Telefon	0817476016
Fax	0817477003
Www	www.zsonr4.futuro.biz.pl
Regon	43052646200010
Publiczność	Publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	Brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	152
Oddziały	6
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	25.33
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	LUBELSKIE (06)
Powiat	Powiat m. Lublin (63)
Gmina	M. Lublin (01)
Typ gminy	
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	



# Wyniki ewaluacji:

## Obszar: Efekty

**Wymaganie:** *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

### Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że w szkole analizuje się wyniki egzaminu maturalnego w celu poprawy jakości pracy szkoły, wykorzystując różnorodne metody analizy, a wnioski z prowadzonych analiz są wdrażane.

Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o średnim poziomie spełniania wymagania.

W szkole systematycznie analizuje się wyniki egzaminów zewnętrznych, równolegle stosując jakościowe i ilościowe metody analizy. Ilościowo analizuje się zdawalność uczniów w porównaniu do zdawalności w kraju, województwie, mieście i OKE; procentowe wyniki z poszczególnych przedmiotów na poziomie podstawowym i rozszerzonym w odniesieniu do wyników w kraju, OKE, województwie i mieście; średnie wyniki uczniów z poszczególnych przedmiotów, na poziomie podstawowym i rozszerzonym; średnie wyniki klas i szkoły w porównaniu ze średnią województwa, OKE, kraju. Oblicza się medianę, modalną i rozstęp. Sporządzane są zestawienia osiągnięć z poszczególnych przedmiotów i poziomów w skali staninowej. Ponadto dokonywana jest analiza postępu - analizuje się wyniki egzaminu maturalnego z uwzględnieniem potencjału uczniów po egzaminie gimnazjalnym. Jakościowej analizie podlega poziom osiągnięć uczniów w odniesieniu do standardów egzaminacyjnych, a także zakres tematyczny wiadomości i umiejętności sprawdzanych w arkuszach egzaminacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem tych, które sprawiły uczniom trudność. Analiza prowadzona jest na poziomie wyników pojedynczych uczniów, na poziomie zespołów klasowych oraz szkoły. W szkole gromadzi się dokumentację potwierdzającą prowadzenie analiz wyników egzaminów maturalnych.

Zdaniem dyrektora szkoły i uczestniczących w wywiadzie nauczycieli, analiza wyników egzaminów zewnętrznych jest prowadzona w celu poprawy jakości pracy szkoły i służy doskonaleniu procesu kształcenia. Na jej podstawie formułowane są wnioski i rekomendacje do dalszej pracy. Wszyscy ankietowani nauczyciele potwierdzają znajomość wniosków z analizy wyników egzaminów maturalnych z poprzedniego roku szkolnego. Do wniosków, które zostały wdrożone w życie dyrektor zalicza położenie nacisku na pracę z arkuszami egzaminacyjnymi i kryterialnym sposobem oceniania, rozwiązywanie zadań i ćwiczenie umiejętności, które sprawiają uczniom największą trudność, zwiększenie liczby godzin zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, przygotowujących do egzaminu maturalnego, umożliwienie nauczycielom przeprowadzanie klasowych „próbnych” matur, wprowadzenie dodatkowej godziny matematyki w klasie III.

Wymienione powyżej działania nauczycieli (wynikające z formułowanych wniosków) przyczyniają się do wzrostu zdawalności matury w ostatnich latach. W 2008 r. zdawalność kształtowała się na poziomie 89,9%, w 2009 r. - 95,2%, a w 2010 r. wynosiła 95,3%. Zdawalność matury w szkole jest każdego roku wyższa od średniego wyniku zdawalności w liceach ogólnokształcących w kraju, a w ostatnich dwóch latach w liceach ogólnokształcących w OKE i w województwie lubelskim.

Analiza wyników egzaminów maturalnych w latach 2008-2010 wskazuje na ich spadek w roku 2010. Uwzględniając egzamin na poziomie podstawowym i rozszerzonym w roku 2008 i 2009 większość przedmiotów uplasowała się na poziomie średnim i wyżej średnim w skali standardowej dziewiątki. Należy zauważyć, że w roku 2010 był to głównie poziom niżej średni i niski. Żaden przedmiot w 2010 r. nie osiągnął wyższego stanina w stosunku do roku 2009 i 2008. Na stałym poziomie utrzymały się wyniki z egzaminu maturalnego z biologii na poziomie podstawowym (stanin 6) i wiedzy o społeczeństwie na poziomie rozszerzonym (stanin 2). Wskaźnik EWD dla języka polskiego w 2010 r. przyjmuje wartość ujemną. Natomiast efektywność nauczania matematyki (egzamin w 2010 r.) mierzona wskaźnikiem EWD jest nieco ponadprzeciętna.

Przedstawione powyżej argumenty pozwalają określić średni poziom spełnienia wymagania.

**Poziom spełniania wymagania: C**



Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. W szkole diagnozuje się i analizuje osiągnięcia uczniów, uwzględniając ich możliwości rozwojowe, a na podstawie prowadzonych analiz – formułuje i wdraża wnioski, które przyczyniają się do poprawy wyników w nauce. Dostrzegane są możliwości uzyskiwania przez uczniów lepszych wyników w nauce

Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o wysokim poziomie spełniania wymagania.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. Większość ankietowanych nauczycieli dość wysoko ocenia poziom opanowania przez uczniów w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisanych w podstawie. Z dokumentacji szkoły wynika, że wskaźnik uczniów niepromowanych w kolejnych latach zmniejsza się. W roku szkolnym 2008/2009 wynosił 5,5% (8 uczniów niepromowanych na 144), a w 2009/2010 - 4,5% (7 uczniów niepromowanych na 153).

Partnerzy szkoły, biorący udział w wywiadzie, podkreślają, że uczniowie nabywają w szkole przydatne umiejętności związane z radzeniem sobie w dorosłym życiu (między innymi dzięki realizacji programu „Lepszy start w przyszłość”). Ich zdaniem w szkole kładzie się nacisk na rozpoznawanie predyspozycji uczniów i dokonywanie świadomych wyborów dotyczących dalszego kształcenia.

Z informacji uzyskanych od dyrektora i nauczycieli wynika, że w szkole diagnozuje się i analizuje osiągnięcia uczniów uwzględniając ich możliwości rozwojowe. Gromadzona w szkole dokumentacja potwierdza następujące formy analizy osiągnięć uczniów: diagnoza na wejściu, badanie wyników nauczania z poszczególnych przedmiotów wybieranych w danym roku szkolnym wraz z wnioskami i rekomendacjami do dalszej pracy w odniesieniu do poszczególnych klas; semestralne i roczne zestawienia średnich ocen dla poszczególnych klas (z wnioskami do dalszej pracy); wyniki matur próbnych (analiza ilościowa i jakościowa); porównania wyników matur próbnych z egzaminami zewnętrznymi, udziału uczniów w konkursach, przedsięwzięcia podejmowanych przez Samorząd Uczniowski i Szkolne Centrum Kultury. Analizując osiągnięcia szkolne uczniów uwzględnia się ich możliwości rozwojowe, które rozpoznawane są w wyniku prowadzonej diagnozy na wejściu, a także poprzez analizę dokumentacji ucznia – świadectwo, wynik egzaminu gimnazjalnego, opinie z poradni psychologiczno – pedagogicznej, rozmowy z uczniami i ich rodzicami, ankietowanie uczniów i rodziców, współpracę z MOPR, policją i sądem rodzinnym.

W szkole formułuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczniów. Dotyczą one np. sposobu pracy z klasą, organizacji dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, modyfikacji programów i planów pracy (np. rezygnacja z treści fakultatywnych na rzecz zwiększenia liczby godzin przeznaczonych na realizację podstawy programowej), zestawu podręczników, doboru przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym (rezygnacja z fizyki i chemii jako przedmiotów realizowanych w zakresie rozszerzonym), przydziału uczniów do grup na zajęciach z języków obcych.

Ankietowani uczniowie klasy II i III określili trudność zajęć, w których uczestniczyli w szkole. W klasach II, gdzie badaniem objęto 63 uczniów na 1 stopień (w skali 8 stopniowej) oznaczający, że zajęcia były bardzo łatwe nie wskazał żaden uczeń, na 2 i 3 stopień- 2 uczniów, na 4 stopień – 25 uczniów, na 5 stopień - 26 uczniów, na 6 stopień - 7 uczniów, na 7 stopień- 0 uczniów, na 8 stopień (zajęcia bardzo trudne)-1 uczeń. W klasach III, gdzie badaniem objęto 21 uczniów na 1 stopień nie wskazało 2 uczniów, na 2 stopień- 1 uczeń, na 3 stopień -4 uczniów, na 4 stopień – 10 uczniów, na 5 stopień - 3 uczniów, na 6 stopień - 1uczeń, na 7 i 8 stopień- 0 uczniów. Zdaniem 18 z 21 uczniów klas III zajęcia lekcyjne, w których uczestniczyli w dniu badania były dostosowane do ich możliwości.

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów. Zdaniem większości ankietowanych nauczycieli, ich uczniowie są zdyscyplinowani, przejawiają własną inicjatywę, są zaangażowani i aktywni. Nauczyciele uważają też, że uczniowie mogą uzyskać lepsze wyniki. Zdaniem uczniów biorących udział w wywiadzie nauczyciele okazują wiarę w uczniów poprzez zachęcanie ich do udziału w konkursach i pomoc w przygotowaniu do nich. Zdaniem większości ankietowanych rodziców nauczyciele wierzą w możliwości uczniów. Swoją wiarę w uczniów nauczyciele okazują poprzez zachęcanie do udziału w zajęciach wyrównawczych, kółkach zainteresowań, do poszerzania wiedzy, do udziału w konkursach. Uczniowie są chwaleni przez nauczycieli.

Wdrażane wnioski z analizy osiągnięć uczniów przekładają się na wzrost efektów kształcenia. W opinii nauczycieli świadczy o tym wzrost zdawalności egzaminów, większa liczba punktów uzyskanych przez uczniów na egzaminach, wyniki egzaminu maturalnego są wyższe od wyników matury próbnej, następuje poprawa ocen z poszczególnych przedmiotów, mniej uczniów jest zagrożonych oceną niedostateczną, spada wskaźnik uczniów



niepromowanych w kolejnych latach, średnia ocen większości uczniów w klasie III jest wyższa od średniej w klasie I, średnia klas jest również coraz wyższa. Uczniowie mają coraz większą motywację, są dobrze przygotowani do kontynuowania nauki, dostają się na studia. Z analizy dokumentacji wynika, że w 2008 roku maturę zdało 89,9% wszystkich uczniów przystępujących do egzaminu, w 2009 r. - 95,2%, a w 2010 - 95,3%. Uzyskany przez szkołę wskaźnik zdawalności w ostatnich dwóch latach był wyższy niż w liceach ogólnokształcących w OKE i w liceach ogólnokształcących w Polsce.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełniania wymagania.

## Poziom spełniania wymagania: B

### Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

#### Komentarz:

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że uczniowie są aktywni, chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w szkole, samodzielnie podejmują różnorodne aktywności na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły, a szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczniów. Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o wysokim poziomie spełniania wymagania.

Większość ankietowanych nauczycieli twierdzi, że uczniowie są zaangażowani w prowadzone przez nich zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne. Najczęściej wymieniane formy aktywności uczniów na lekcji to dyskusja, wykonywanie dodatkowych zadań dla chętnych, ćwiczeń, wspomaganie kolegów mających kłopoty w nauce, zgłaszanie się do odpowiedzi, zadawanie pytań dotyczących niezrozumiałych treści, wzajemne wyjaśnianie sobie problemów, przygotowywanie prezentacji multimedialnych, referatów, wykonywanie gazetek, udział w konkursach. W zajęcia pozalekcyjne uczniowie angażują się uczestnicząc w zajęciach przygotowujących do matury, w zajęciach sportowych, wyrównawczych, kołach zainteresowań, akcjach charytatywnych, wolontariacie, biorąc udział w projekcie „Lepszy start w przyszłość”, pracując w Młodzieżowej Radzie Miasta, Parlamencie Dzieci i Młodzieży, organizując uroczystości szkolne, pracując w Szkolnym Centrum Kultury i Dyskusyjnym Klubie Filmowym.

Nauczyciele systematycznie podejmują działania mające na celu zwiększenia aktywności uczniów. Dostosowują zajęcia do ich potrzeb, a tematykę zajęć do zainteresowań, stosują ciekawe formy pracy i korzystają z atrakcyjnych pomocy dydaktycznych, pracują metodami aktywizującymi. Sami są zaangażowani i dają przykład.

Opinie uczniów na temat zajęć są zróżnicowane. Większość ankietowanych uczniów klas II uważa, że niektóre zajęcia lekcyjne są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko. Dla 1/3 badanych duża część zajęć (choć nie wszystkie) są wciągające i angażują ich. Dwóch uczniów ocenia prawie wszystkie zajęcia jako bardzo angażujące. Natomiast dla połowy ankietowanych uczniów klas III duża część zajęć (choć nie wszystkie) są wciągające i angażują ich, dla 9 z 21 badanych niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko. Zajęcia pozalekcyjne mają również zróżnicowaną ocenę uczniów.

Większość ankietowanych rodziców uważa, że ich dzieci chętnie angażują się w zajęcia lekcyjne. Blisko połowa (25/54) ankietowanych rodziców uczniów klas II wskazała, że ich dzieci nie chodzą na zajęcia pozalekcyjne organizowane w szkole.

Na podstawie obserwacji zajęć można stwierdzić, że większość uczniów była zaangażowana w zajęcia.

W trakcie wywiadu dyrektor potwierdził, że uczniowie zgłaszają inicjatywy na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Ankietowani nauczyciele podają przykłady aktywności uczniowskiej wpływającej na rozwój szkoły, zaliczając do nich udział w Targach Edukacyjnych, Dniach Otwartych Szkoły, w imprezach o charakterze patriotycznym, w akcjach charytatywnych, wolontariacie, w międzyszkolnych zawodach sportowych, w wymianie młodzieży polsko - niemieckiej, aktywny udział w programie "Szkoła bez przemocy", pracę w Szkolnym Centrum Kultury, w Młodzieżowej Radzie Miasta, Parlamencie Dzieci i Młodzieży. Zwracają uwagę na działalność Samorządu Uczniowskiego, który przekazuje dyrekcji swoje propozycje dotyczące funkcjonowania szkoły ( np. zainstalowanie automatów z napojami, oddzielny punkt do sprzedaży zapiekane, zorganizowanie sali z lustrami do nauki tańca, tablice z zastępstwami wywieszone przed pokojem nauczycielskim, xero dla uczniów, spotkania z ciekawymi ludźmi, udział w pokazach na uniwersytecie, dyplomy dla uczestników zawodów, zajęcia pozalekcyjne w siłowni, szafki dla uczniów, ławki na korytarzu przy salach, tablica SU w bardziej widocznym miejscu, otwarcie dodatkowego patio, boisko do piłki plażowej, zakup bieżni do siłowni, dystrybutora z wodą, zorganizowanie kącika z gram, radiowęzła czy dodatkowych zajęć wyrównawczych). Uczniowie w trakcie wywiadu poinformowali, że dzielą się z nauczycielami lub innymi pracownikami szkoły swoimi pomysłami na to, co chcieliby robić w szkole. Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczniów, co potwierdzają w trakcie wywiadów dyrektor, nauczyciele i uczniowie. Na terenie szkoły dostępne są informacje dotyczące działań zainicjowanych przez uczniów



i świadczące o ich aktywności. Swoją tablicę ma Samorząd Uczniowski, gdzie przedstawia swoją działalność. Większość ankietowanych uczniów klas II (43 z 63) uważa, że mają wpływ na to, co się dzieje w szkole, a głównie na stosunek nauczycieli do uczniów (45 wskazań), organizację zajęć (36 wskazań), zakres omawianego materiału (18 wskazań), wyposażenie (7 wskazań), termin sprawdzianów (2 wskazania). Zdaniem połowy ankietowanych uczniów klas III (10 z 21) mieli oni wpływ na to, co się działo na lekcjach w dniu przeprowadzania badania.

Rodzice biorący udział w wywiadzie grupowym uważają, że uczniowie mają możliwość wpływu na to, w jaki sposób się rozwijają.

Zdaniem nauczycieli szkoła pomaga uczniom planować własny rozwój w dłuższej perspektywie. W ramach projektu „Lepszy start w przyszłość” prowadzone jest doradztwo zawodowe. W celu wskazania wzorców dalszej drogi życiowej szkoła utrzymuje kontakt z absolwentami.

Przywołane argumenty potwierdzają wysoki poziom spełnienia wymagania.

## Poziom spełnienia wymagania: B

### Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

#### Komentarz:

Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że w szkole respektowane są normy społeczne. Uczniowie czują się bezpiecznie i wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje, prezentują właściwe zachowania. W szkole diagnozuje się zachowania uczniów. Podejmuje i analizuje działania wychowawcze w celu eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań, ocenia ich skuteczność, a także modyfikuje w razie potrzeby, uwzględniając inicjatywy uczniów.

Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Większość ankietowanych uczniów klas II twierdzi, że w szkole nie ma miejsc, w których czuli by się mało bezpiecznie. Nieliczni jako miejsca mało bezpieczne wskazują toalety i szatnię. Prawie wszyscy ankietowani uczniowie klas III w dniu badania czuli się bezpiecznie podczas lekcji i przerw. Uczniowie klas II stwierdzili, że w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że ktoś obrażał osobę z ich klasy (27 wskazań), komuś z klasy skradziono jakiś przedmiot lub pieniądze (10 wskazań), ktoś ich obrażał, wymyślał (7 wskazań), ktoś z klasy ucznia był zmuszany przez innych do kupowania czegoś za własne pieniądze (4 wskazania), inni zmuszali ucznia do kupowania czegoś za jego własne pieniądze (2 wskazania), ukradziono uczniowi jakiś przedmiot lub pieniądze (2 wskazania), ktoś klasy został pobity (1 wskazanie).

Zdaniem pracowników niepedagogicznych, a także rodziców i partnerów biorących udział w wywiadzie grupowym w szkole dba się o bezpieczeństwo uczniów. Sprzyjają temu dyżury nauczycieli na korytarzach podczas przerw oraz monitoring. Na wzrost poczucia bezpieczeństwa wpłynęła prowadzona w szkole akcja „Cztery minuty = życie”.

Dla zdecydowanej większości ankietowanych uczniów III zasady właściwego zachowania się w szkole są jasne. Uczniowie uważają, że nauczyciele przestrzegają zasad, które głoszą. Podczas obserwacji szkoły zauważono, że uczniowie zachowują się w sposób kulturalny. Nie zaobserwowano zachowań odbiegających od ogólnie przyjętych norm społecznych.

W szkole diagnozuje się zachowania uczniów, podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Wobec zdiagnozowanych zagrożeń podejmowane są działania interwencyjne. Do działań mających na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań dyrektor zalicza organizację zajęć dydaktyczno - wyrównawczych, kół zainteresowań, realizację projektu „Lepszy start w przyszłość”, współpracę z MOPR, sądami, policją, kuratorami sądowymi, świetlicą przyparafialną, zachęcanie uczniów do udziału w działaniach użytecznych społecznie, edukację kulturalną, modyfikowanie planów pracy wychowawczej, programu wychowawczego i programu profilaktyki, udział w akcjach edukacyjnych i charytatywnych (np. Cztery minuty=życie, Dzień Bezpiecznego Internetu, Pomóż dzieciom przetrwać zimą, WOŚP), nagradzanie właściwych postaw, szkolenia, warsztaty dla rodziców, edukację obywatelską (Młodzieżowa Rada Miasta Lublin, Parlament Dzieci i Młodzieży), udział w Programie Szkoła bez Przemocy, rozwój wolontariatu, angażowanie uczniów w życie szkoły, współpracę z rodzicami, konsultacje ze specjalistami dla rodziców, nauczycieli i uczniów. Dokumentacja szkolna potwierdza te działania.

Rodzice biorący udział w wywiadzie twierdzą, że ich dzieci nie były narażone na niewłaściwe zachowania ze strony innych uczniów. Uważają, że nauczyciele dostrzegają pożądane zachowania uczniów. Udzielają im pochwał i mówią o tym na zebraniach z rodzicami. Na zakończenie roku uczniowie otrzymują nagrody, dyplomy, gratulacje. 48 z 54 ankietowanych rodziców uważa, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów,



a zdaniem 38 nauczyciele szybko reagują na ryzykowne zachowania uczniów (np. sięganie po używki). Podczas obserwacji szkoły nie zauważono agresywnych zachowań uczniów.

Z wywiadu z dyrektorem wynika, że szkoła monitoruje zachowania uczniów i stara się nawiązywać współpracę z rodzicami. W razie potrzeby kieruje uczniów do instytucji udzielających specjalistycznej pomocy. Rodzice uczestniczą w spotkaniach edukacyjnych na temat zagrożeń. 47 z 54 ankietowanych rodziców twierdzi, że otrzymuje informacje na temat zagrożeń występujących w szkole. W opinii 45 rodziców pozytywne zachowania ich dzieci są dostrzegane przez nauczycieli.

W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań, ocenia się ich skuteczność oraz modyfikuje w razie potrzeb, uwzględniając inicjatywy uczniów. Dyrektor przedstawił dokumenty zawierające wyniki ewaluacji prowadzonych działań, np. spotkań organizowanych dla rodziców „Jak pomóc dziecku nie pić”, „Zagrożenia XXI wieku”. Nauczyciele, biorący udział w wywiadzie, poinformowali, że w ramach pracy zespołu wychowawczego dokonują analizy działań, podejmowanych dla eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań, przeprowadzają ankiety wśród uczniów. Na tej podstawie dokonują modyfikacji programu wychowawczego. Jako przykłady modyfikacji działań wychowawczych dyrektor wskazuje zmiany w zapisach Statutu, dotyczące frekwencji, opracowanie nowego programu wychowawczego i programu profilaktyki dostosowanego do zdiagnozowanych potrzeb. Programy te uwzględniają treści dotyczące przemocy, agresji, konfliktów, wagarów, budowania motywacji do nauki oraz motywowania rodziców do podejmowania działań z zakresu profilaktyki domowej. W planach pracy wychowawczej pojawiają się zagadnienia uwzględniające aktualne problemy społeczne, np. dopalacze, profilaktyka grypy AH1N1. Nauczyciele do modyfikacji działań wychowawczych zaliczyli cotygodniowe konsultacje nauczycieli oraz wprowadzenie zasady usprawiedliwiania nieobecności do 5 dnia kolejnego miesiąca.

W trakcie wywiadu dyrektor i nauczyciele poinformowali, że podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się. Uczniowie zgłaszali propozycje zmian w działaniach wychowawczych i większość z nich została uwzględniona. Dyrektor wskazuje przykłady tych propozycji: zatrudnienie ochrony i zwiększenie monitoringu, zwrócenie większej uwagi na ubiór i makijaż uczniów, otwarcie drugiego sklepu, wprowadzenie większej liczby form zajęć pozalekcyjnych (spotkania z ciekawymi ludźmi), podejmowanie działań charytatywnych, organizację kiermaszy dla ofiar powodzi, zbiórka karmy dla zwierząt ze schroniska, Dzień Sportu organizowany z uczniami XVIII LO w Lublinie. Wśród uczniów prowadzone były ankiety dotyczące programu wychowawczego i programu profilaktyki.

Nauczyciele twierdzą, że uczniowie zgłaszają swoje propozycje na początku roku, kiedy ustalany jest harmonogram pracy wychowawczej. Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele deklarują, że podejmowane przez nich działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy i opinie uczniów. Uczniowie jako przykład zgłaszanych przez siebie inicjatyw podali organizację kącików szachowych podczas przerw, możliwość korzystania z komputerów w bibliotece, udostępnienie patio na przerwę dla uczniów liceum.

Uczniowie prezentują właściwe zachowania. Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że w tym i poprzednim roku szkolnym nie zostały wymierzone kary statutowe. Za osiągnięcie szkoły, w kształtowaniu wymaganych zachowań, nauczyciele uważają aktywność i wysoką kulturę osobistą oraz frekwencję niektórych uczniów. Zdaniem nauczycieli uczniowie potrafią stosownie zachować się w szkole, na wycieczkach, w kinie, teatrze. Jako niepożądane zachowania uczniów zdarzające się w szkole nauczyciele wymienili wagary. Podczas obserwacji szkoły nie zauważono agresywnych zachowań uczniów, ani też zachowań odbiegających od ogólnie przyjętych norm społecznych.

Przedstawione powyżej argumenty świadczą o wysokim poziomie spełniania wymagań.

**Poziom spełniania wymagania: B**



**Wymaganie:** *Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy***Komentarz:**

Z przeprowadzonego badania wynika, że szkoła działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy. Realizowane są założenia koncepcji oraz dokonywana jest analiza i modyfikacja wytyczonych zadań. Kierunki pracy szkoły są znane i akceptowane przez uczniów i rodziców. Poniższe argumenty świadczą o wysokim stopniu spełnienia wymagania.

Wszyscy respondenci dyrektor, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni i rodzice potwierdzają zgodnie, że znana jest im koncepcja pracy szkoły.

Istniejąca w szkole koncepcja została przyjęta przez radę pedagogiczną, co potwierdzają zapisy w protokole posiedzenia rady pedagogicznej z dnia 7.02.2008 roku. Zdecydowana większość nauczycieli potwierdziła w ankiecie, że rada zatwierdziła koncepcję pracy przedstawioną przez dyrektora po uwzględnieniu sugestii nauczycieli (20 na 24 badanych). Wszyscy nauczyciele czują się jej współautorami.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie jako najważniejsze założenia koncepcji pracy szkoły wymieniają doskonalenie prowadzonego przez szkołę procesu dydaktyczno-wychowawczego, dostosowanie oferty programowej do potrzeb i oczekiwań uczniów, wykorzystanie termomodernizacji szkoły dla poprawy warunków i jakości pracy szkoły, lepszą organizację zajęć wychowania fizycznego, współpracę z rodzicami i ze środowiskiem lokalnym, wprowadzanie zmian poprawiających bezpieczeństwo w szkole, demokratyczny styl zarządzania szkołą. Analiza dokumentów potwierdza założenia koncepcji podane przez dyrektora i nauczycieli.

Dyrektor i nauczyciele do najważniejszych działań, które realizują koncepcję pracy szkoły, zaliczają planowanie rozkładu przedmiotów nauczanych w rozszerzonym zakresie w LO, zgodnie z rozpoznanymi potrzebami edukacyjnych uczniów gimnazjum i zachęcenie w ten sposób absolwentów gimnazjum do kontynuacji nauki w tej szkole. Na podstawie ankiet skierowanych do rodziców i uczniów klas gimnazjalnych zbierane są informacje o ich oczekiwaniach i dostosowywane są do nich rozszerzenia przedmiotowe w danej klasie (np. klasa medialna). Zgodnie z oczekiwaniami został też wprowadzony, obok języka angielskiego, trzeci język w liceum (język włoski i niemiecki). Uczniowie uczęszczają na zajęcia po ocenie poziomu zaawansowania znajomości języka. Szkoła rozwija pasję młodzieży poprzez udział w kołach zainteresowań. Proponuje zajęcia wyrównawcze, dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, stosownie do zmieniających się oczekiwań młodzieży i środowiska lokalnego.

Bardzo istotne jest podnoszenie poziomu nauczania i przygotowanie uczniów do egzaminu maturalnego, utrzymanie dobrych wyników egzaminów zewnętrznych, osiągniętych przez szkołę w poprzednich latach.

Szkoła przygotowuje też uczniów do radzenia sobie na rynku pracy, m.in. poprzez umożliwienie zdobycia w szkole certyfikatu- Komputerowe prawo jazdy, dzięki udziałowi w projekcie „Lepszy start w przyszłość”.

Ważnym elementem w realizacji koncepcji pracy szkoły jest poszerzanie wiedzy i podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli, zdobywanie przez nich uprawnień do nauczania innego przedmiotu. Większość kadry pedagogicznej to nauczyciele mianowani bądź dyplomowani. Nauczyciele są zmotywowani do uzyskiwania stopni awansu zawodowego, a dyrektor wykorzystuje ich działania na rzecz podnoszenia poziomu pracy szkoły.

W zakresie zarządzania preferowany jest styl oparty na jasnych zasadach i konsekwentnym egzekwowaniu wymagań z kształtowaniem atmosfery otwartości, życzliwości, zaufania i twórczej współpracy, zachęcanie i motywowanie nauczycieli, rodziców i uczniów do zgłaszania własnych pomysłów rozszerzających ofertę działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych. Tworzenie u wszystkich podmiotów składających się społeczność szkolną przekonania, że znajdują w szkole możliwość realizacji swoich aspiracji, współpraca organów szkoły – dyrektora, rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, a w sprawach pracowniczych – reprezentowanych w szkole organizacji związkowych.

Priorytetem w koncepcji szkoły jest też bezpieczeństwo młodzieży. Rozbudowany został monitoring, wprowadzono dyżury nauczycieli w szatni. Przeprowadzono reorganizację szatni szkolnych poprzez przeniesienie klas I-III SP w pobliże wejścia użytkowanego przez nie segmentu.

Prowadzona jest systematyczna kontrola zainstalowanego w bieżącym roku szkolnym systemu monitoringu.

Elementem koncepcji pracy jest informatyzacja szkoły, położenie nacisku na wzbogacanie pomocy dydaktycznych (tablica multimedialna, rzutniki, instrumenty muzyczne), rozbudowa i modernizacja sieci internetowej tak, by docelowo objęła wszystkie sale lekcyjne i gabinety przedmiotowe. Informatyzacja dotyczy nie tylko potrzeb uczniów czy nauczycieli, ale także administracji.



Zgodny z koncepcją jest rozwój bazy materialnej szkoły i jej termomodernizacja. Zorganizowano zajęcia szkolne w okresie termomodernizacji tak, aby prace remontowe nie utrudniały funkcjonowania szkoły. Stworzono jak najlepsze warunki ćwiczeń fizycznych, dzięki częściowej zabudowie patio i zaadoptowaniu powstałych w ten sposób dodatkowych pomieszczeń na salę rekreacyjną. W celu zorganizowania dla uczniów siłowni wykorzystano pomieszczenia w suterenie szkoły, wygospodarowane dzięki modernizacji systemu c.o. We współpracy z organem prowadzącym stworzono przy szkole zespół nowoczesnych boisk i bieżni sportowych. Zwrócono uwagę – przy układaniu planu zajęć lekcyjnych – na pełne i równomierne wykorzystanie sal gimnastycznych, aby zapewnić uczniom i nauczycielom optymalne warunki realizacji procesu dydaktycznego. Wykorzystano klub szkolny jako salę do nauki tańca sportowego oraz towarzyskiego. Część zajęć organizowana jest w postaci rajdów i wycieczek rowerowych.

Istotna w koncepcji pracy szkoły jest współpraca z rodzicami, są oni partnerami szkoły. W ramach współpracy z rodzicami podejmowane są liczne działania.

Rodzice w szerokim zakresie angażowani są do planowania i realizowania przedsięwzięć związanych z rozwojem szkoły- jej oferty dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej. Systematycznie dostosowywane są działania wychowawcze do zmieniającej się sytuacji rodzinnej uczniów i warunków na rynku pracy (np. szczególna opieka nad uczniami, których rodzice udali się na emigrację zarobkową oraz funkcjonującymi w środowiskach patologicznych).

Koncepcja zawiera też współpracę ze środowiskiem lokalnym- radą dzielnicy, klubami osiedlowymi, Szkoła współpracuje z Urzędem Miasta Lublin, Państwowym Muzeum na Majdanku, Teatrem NN. Dzięki działaniom tym kształtowane są postawy prospołeczne, wrażliwość i odpowiedzialność. W trosce o ochronę zdrowia i życia powstał program „4 minuty= życie”. W ramach projektu odbywają się szkolenia z udzielania pierwszej pomocy medycznej, szkoleni są wszyscy uczniowie i nauczyciele. Szkolenie kończy się konkursem, w którym biorą udział inne szkoły z Lublina. Planowane jest rozszerzenie akcji na szerszą skalę.

Szkoła przygotowana jest do tworzenia i realizacji we współpracy z organem prowadzącym programów edukacyjnych wspieranych ze środków EFS poprzez zorganizowanie i przeszkolenie zespołu nauczycieli, który będzie wdrażał zadania w tym zakresie.

Zacieśniono współpracę z innymi placówkami oświatowymi oraz radami osiedli i dzielnicy- wspólnie organizowane są przedsięwzięcia o charakterze oświatowym i kulturalno-rozrywkowym (konkursy, zawody, festyny). Kontynuowana jest współpraca z Parafią św. Antoniego Padewskiego- wspólne przygotowywanie przedsięwzięć opiekuńczo-wychowawczych i artystycznych. Nauczyciele i uczniowie są zaangażowani w działalność świetlicy środowiskowej. Nauczyciele prowadzą zajęcia dla dzieci i młodzieży, pomagają w nauce. Realizowana jest umowa o współpracy z Caritas Archidiecezji Lubelskiej, podejmowane są inne działania o charakterze charytatywnym (np. współpraca z lubelskim oddziałem PCK, akcja Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę). Zintensyfikowano współpracę z lubelskim oddziałem Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo- Wschodnich. Szkoła brała udział w obchodach 90. rocznicy obrony Lwowa, organizowała spotkania z przedstawicielami tego środowiska i uczestniczyła w przygotowywanych imprezach i uroczystościach (rocznice zbrodni katyńskiej, agresji sowieckiej 17 września 1939 r., Dni Lwowa w Lublinie).

Koncepcja pracy szkoły jest analizowana. Swoje udział w analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły potwierdzają w ankiecie wszyscy nauczyciele i dyrektor w wywiadzie. Jak twierdzi dyrektor w analizie i modyfikacji koncepcji pracy uczestniczą: dyrektor, cała rada pedagogiczna, rodzice, uczniowie i pracownicy niepedagogiczni. Wszyscy nauczyciele w ankiecie potwierdzają swój udział w tych działaniach. Nauczyciele w wywiadzie stwierdzają, że biorą pod uwagę oczekiwania młodzieży, rodziców i uwzględniają ich propozycje. Analizują i poszerzają dotychczasowe działania. Efektem tego są ich zdaniem np. lepsze wyniki egzaminów zewnętrznych, aktywna postawa młodzieży, jej zaangażowanie. Uczniowie biorą udział w życiu kulturalnym miasta, swoją postawą godnie reprezentują szkołę. Przykładem zaangażowania młodzieży w działania społeczne jest udział w różnorodnych akcjach, jak: „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę”, „Góra grosza”, praca w wolontariacie, udział w projekcie „4 minuty= życie”. Młodzieży objęła stałą opieką Dom Dziecka w Kijanach, współpracuje z innymi szkołami, z Teatrem NN i Państwowym Muzeum na Majdanku.

Absolwenci utrzymują kontakt ze szkołą, chętnie ją odwiedzają. Studiujący na kierunkach nauczycielskich, przychodzą do szkoły na praktyki pedagogiczne. Informują swoich młodszych kolegów o kierunkach, na których studiuje. Szkoła realizuje też doradztwo zawodowe. Młodzież podejmuje wiele inicjatyw np. zgodnie z jej oczekiwaniami szkoła podjęła współpracę z „Akademickimi Inkubatorami Przedsiębiorczości” w UMCS. Nauczyciele podkreślają swoje otwarcie na propozycje uczniów.

Modyfikacje koncepcji pracy szkoły są wynikiem analiz. Potwierdzają to nauczyciele i dyrektor w wywiadzie. Zdaniem dyrektora do zmian dokonanych w koncepcji pracy szkoły należy zaliczyć doprowadzenie do powstania i włączenie do działalności szkoły Stowarzyszenia „Nasze Orleża”, wyjście na zewnątrz z promocją patrona szkoły- konkursy dla szkół z miasta i regionu, zorganizowanie akcji „Cztery minuty= życie” w roku 2010 przeprowadzonej dla szkół Lublina, w roku 2011 włączenie w nią szkół z województwa lubelskiego, cykliczne spotkania z osobą



odznaczoną medalem „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata”, współpracę z Ośrodkiem Brama Grodzka- Teatrem NN. Nauczyciele w wywiadzie jako zmiany dokonane w koncepcji podają ponadto wprowadzenie do nauczania trzeciego języka obcego, napisanie projektu edukacyjnego „Lepszy start w przyszłość”.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom i akceptowana przez nich. Dyrektor w wywiadzie twierdzi, że uczniowie z koncepcją pracy szkoły są zapoznawani podczas spotkań dyrektora i nauczycieli z przedstawicielami samorządu uczniowskiego oraz podczas zajęć z wychowawcami. Ponadto plan działania szkoły przedstawiany jest uczniom i uwzględniany w planie samorządu szkolnego. Zdaniem uczniów w szkole kładzie się szczególny nacisk na współpracę między nauczycielami i uczniami, otwartość nauczycieli na problemy młodzieży. Ponadto zwracają uwagę na rozpoznawanie przez nauczycieli ich możliwości i pomoc w osiąganiu lepszych wyników w nauce („Nauczyciele dają nam wskazówki, jak się uczyć”). W opinii uczniów przekłada się to na ich postępy. Podkreślają też, że szkoła uczestniczy też w bardzo licznych akcjach, inicjatywach społecznych i kulturalnych. Młodzież docenia dobry kontakt z kadrą nauczycielską, ma też świadomość, że ich propozycje są realizowane. Uczniom podoba się, że mają możliwość uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych, co pozwala poszerzać wiedzę, umiejętności, rozwijać zainteresowania. Mają także dostęp do Internetu, mogą korzystać z czytelni, sali tanecznej. Ich zdaniem wykorzystywane pomoce multimedialne zachęcają do nauki. Często są organizowane wyjazdy i spotkania integracyjne. W szkole prowadzona jest wymiana międzynarodowa. Uczniowie mają natomiast zastrzeżenia dotyczące połączenia liceum, gimnazjum i szkoły podstawowej w jednym budynku.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana rodzicom i akceptowana przez nich. Rodzice w wywiadzie twierdzą, że w szkole szczególny nacisk położony jest na rozwój osobisty i społeczny uczniów, poziom nauki, ważne jest bezpieczeństwo. Ponadto ważna jest kultura osobista, tolerancja. Ich zdaniem szkoła uczy też patriotyzmu. Rada rodziców powołała Stowarzyszenie „Nasze Orleńskie”, które wspomaga działania szkoły. Obecnie prowadzona jest pod patronatem Wojewody Lubelskiego akcja o zasięgu wojewódzkim „4 minuty = życie”. Działalność statutowa jest powiązana z działaniem szkoły. Jak wynika z wywiadu rodzice akceptują koncepcję pracy szkoły. Ich zdaniem kierunki działań są wypracowane wspólnie, przeprowadzane są ankiety dla uczniów i rodziców. Ogólne założenia koncepcji były przedstawiane przez dyrektora na zebraniach z rodzicami. Na zebraniach przedstawiane są też informacje, przygotowywane wspólnie przez dyrektora i radę rodziców, o planowanych i realizowanych działaniach szkoły. Działania te są konsultowane z rodzicami. Zebrania z dyrektorem odbywają się raz w miesiącu. Dyrektor w wywiadzie stwierdza, że uczestniczy we wszystkich zebraniach rady rodziców, co potwierdzają rodzice. Rodzice opiniują program wychowawczy i profilaktyki, mają wpływ na ich modyfikację.

Pracownicy niepedagogiczni potwierdzają w wywiadzie, że w szkole kładzie się nacisk na bezpieczeństwo, kulturę osobistą, angażowanie uczniów w działalność społeczną, a także na poziom nauczania. Ponadto istotna jest modernizacja szkoły.

Przedstawione powyżej argumenty świadczą o spełnieniu wymagania na poziomie B.

## Poziom spełniania wymagania: B

### Wymaganie: Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej

#### Komentarz:

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że oferta edukacyjna szkoły wynika z podstawy programowej, odpowiada potrzebom uczących się i rynku pracy, a realizacja podstawy programowej jest monitorowana. Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że oferta edukacyjna jest modyfikowana, wzbogacana i umożliwia rozwój zainteresowań uczniów a szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe.

Poniżej zostaną przedstawione argumenty świadczące o wysokim poziomie spełniania wymagania.

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową. Jak twierdzi w wywiadzie dyrektor i nauczyciele wszystkie elementy podstawy programowej są wykorzystywane w programach nauczania: cele edukacyjne, zadania szkoły, treści nauczania, osiągnięcia (dla poszczególnych przedmiotów). Zadania szkoły, postulowane umiejętności i postawy uczniów określone są we wstępnej części podstawy programowej dla LO.

Realizacja podstawy programowej jest monitorowana. Potwierdzają to w wywiadzie dyrektor i nauczyciele. Zdaniem dyrektora i nauczycieli analizowana jest zgodność programów i rozkładów materiału nauczania z podstawą programową, monitorowana jest też rytmiczność realizacji podstawy programowej. Arkusze obserwacji zajęć także zawierają ocenę stopnia realizacji podstawy programowej. Nauczyciele wspólnie opracowują rozkłady materiału.

Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów. Nauczyciele w wywiadzie podają przykłady najważniejszych